

TTO - PGS.TS Nguy ã n Vũ L ã ng - ch ã t ch ã h ã ã ng khoa h ã c
Tr ã ng THPT chuy ã n Khoa h ã c t ã nhi ã n (ĐHQG Hà N ã i), cho r ã ng
vi ã c phát hi ã n, b ã i d ã ng nhâ n tài ã ng b ã hi ã u sai.

C ã ng v ã i vi ã c phát hi ã n và b ã i d ã ng, nh ã u ý ki ã n cho r ã ng Nh ã n ã c c ã n có ch ã n sách đ ã u t ã
b ài b ã n cho các tài ã ng đ ã h ã có th ã phát huy ã ng l ã c c ã a mình - ã nh: NH ã H ã NG

V ã n ã ng h ã duy trì nh ã ng ng ãi tr ã ng nu ãi d ã ng [nhâ n tài](#) , nh ã ng PGS.TS Nguy ã n Vũ L ã ng
- ch ã t ch ã h ã ã ng khoa h ã c Tr ã ng THPT chuy ã n Khoa h ã c t ã nhi ã n (ĐHQG Hà N ã i) - cho
r ã ng vi ã c phát hi ã n, nu ãi d ã ng nhâ n tài ã ng b ã hi ã u sai.

Trao đ ã i v ã i Tu ã i Tr ã , PGS.TS Nguy ã n Vũ L ã ng cho bi ã t:

- Năm 1965, Th ã t ã ng Ph ã m Văn Đ ã ng ã ã ng h ã vi ã c thành l ã p tr ã ng chuy ã n, l ã y ã ó là cái
n ãi nu ãi d ã ng nhâ n tài cho đ ã t n ã c, ã ã 55 ã m trôi qua nh ã ng t ãi v ã n cho r ã ng quan đ ã m ã ó
là đ ã ng và c ã ng nh ã có s ã ch ã đ ã o ã ó mà Tr ã ng THPT chuy ã n Khoa h ã c t ã nhi ã n (tr ã c ã y
ch ã ã kh ã i chuy ã n Khoa h ã c t ã nhi ã n c ã a ĐHQG Hà N ã i - PV) ã ã có nh ã u th ã h ã h ã c sinh
thành đ ã t, ã ng có nh ã ng đ ã ng g ã ã nh ã u l ã nh v ã c, trong ã ó có l ã nh v ã c nghi ã n c ã u khoa h ã c.

Đ ã n nay h ã th ã ng tr ã ng chuy ã n có ã các t ã nh thành. Có nh ã ng tr ã ng chuy ã n đ ã c đ ã u t ã to
đ ã p, nh ã ng t ãi l ã i th ã y h ã c sinh chuy ã n b ã y gi ã kh ã ng b ã ng h ã c sinh chuy ã n c ã a 10-20 ã m
tr ã c.

N ã u quan ni ã m tr ã ng chuy ã n m ã ra ch ã đ ã l ã p đ ã i tuy ã n nh ã m ã i thi là sai l ã m và nhâ n tài
c ã ng kh ã ng có nghiã ch ã ã nh ã ng ng ã ã i ã i thi đ ã t gi ã i. Gi ã i th ã ng, huy ch ã ng có đ ã c t ã
các cu ã c thi qu ã c t ã , khu v ã c ch ã ã m ã t th ã c đ ã ã i v ã i các tr ã ng chuy ã n khi h ã c sinh c ã a ta
đ ã c tham gia các sân thi chung v ã i h ã c sinh các n ã c.

Nh ã ng h ã c sinh ã u tú c ã a tr ã ã ng chuyên ã thi qu ã c t ã có gi ã i cũng không ph ã i nh ã ng ng ã ã i có ki ã n th ã c chuyên sâu nh ã m ã t nhà khoa h ã c mà ch ã là nh ã ng h ã c sinh n ã m ki ã n th ã c c ã b ã n v ã ng vàng và khéo léo trong v ã n d ã ng.

Đ ã u quan tr ã ng mà nh ã ng n ã i nuôi d ã ã ng nhân tài t ã o nên cho h ã c sinh là ã a ra nh ã ng thách th ã c ã h ã c sinh bi ã t cách v ã t qua thách th ã c, truy ã n cho h ã c sinh s ã ã m mê và theo ã u ã ã n cùng ã m mê ã ó.

**** Trong b ã i c ã nh h ã n nay, theo ã ng, vi ã c nuôi d ã ã ng nhân tài ã có nh ã ng ã óng g ã p h ã u ã ch c ã n ph ã i nh ã th ã nào?***

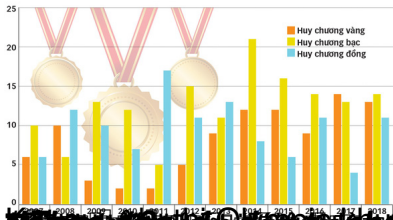
- B ã y gi ã chúng ta ã ã quen khi nghe nói v ã cách m ã ng 4.0. V ã y ã có nhân l ã c ch ã t l ã ã ng, có nhân tài ã p ã ng s ã thay ã i h ã ã ng t ã i m ã t n ã n công nghi ã p 4.0 có nghĩa con ng ã ã i ph ã i có tr ã ã ã , tâm th ã ã ã làm ch ã k ã thu ã t công nghi ã .

M ã c tiêu ã t ra v ã i h ã c sinh tr ã ã ng t ã i là gi ã i khoa h ã c t ã nhiên, tin h ã c, ngo ã i ng ã , có kh ã năng hòa nh ã p, chia s ã v ã i c ã ng ã ã ng, có kh ã năng h ã p tác, kh ã năng thuy ã t ph ã c, ã n ã t ã ã g ã p ph ã n ki ã n t ã o xã h ã i.

Ngoài ra, bao trùm lên t ã t c ã , ph ã i rèn luy ã n ã h ã c sinh có nhân cách t ã t. Không có nhân cách t ã t thì gi ã i cũng không th ã có ã óng g ã p có ã ch cho c ã ng ã ã ng, cho ã t n ã ã c.

V ã th ã trong ch ã ã ng tr ã ã ã ã y h ã c, không ch ã có ã y các môn chuyên mà cho h ã c sinh tham gia ho ã t ã ã ng nghi ã n c ã u khoa h ã c, ho ã t ã ã ng c ã ng ã ã ng, ã a ra các v ã n ã ã có ý nghĩa v ã i cu ã c s ã ng ã h ã c sinh ã ng ã ã ng ki ã n th ã c gi ã i quy ã t...

V ã ã giúp h ã c sinh quen v ã i vi ã c v ã t qua thách th ã c, nuôi d ã ã ng ã m mê, không th ã ch ã xây ã ã ng m ã t con ã ã ã ng h ã c t ã p ã ã ã ã ã quá mà ph ã i khó ã n ã ã thách th ã c luôn ã ph ã tr ã c.

Nên b ã chính sách tuy ã n th ã ng H ã

*** Lâu nay ngành GD-ĐT v ã n xem thành tích h ã c sinh gi ã i qu ã c t ã , khu v ã c là th ã c đo ch ã t ã ã ng giáo d ã c. Nh ã ng đ ã lu ã n l ã i cho r ã ng cách chúng ta rèn luy ã n và đ ã a h ã c sinh đ ã n các sân thi qu ã c t ã , khu v ã c ch ã là v ã c "luy ã n gà ch ã i" ch ã không ph ã i b ã i đ ã ã ng nhân tài. Nhìn ra th ã gi ã i, th ã y th ã y m ã c tiêu c ã a h ã c sinh các n ã c khác trong các k ã Olympic nh ã th ã nào?**

- Các n ã c h ã đ ã a h ã c sinh đ ã n các k ã thi Olympic gi ã ng nh ã đ ã ngày h ã i c ã a nh ã ng ng ã ã i thông minh. Đó ch ã là c ã h ã i giao l ã u, h ã c h ã i, kích l ã các h ã c sinh có năng khi ã u n ã l ã c theo đ ã i đam mê.

Gi ã i th ã ã ng không ph ã i m ã c tiêu quan tr ã ng s ã 1 c ã a h ã . Cũng chính vì th ã , nhi ã u n ã c cũng có h ã th ã ng tr ã ã ng chuyên nh ã ng h ã không ch ã chú tâm luy ã n đ ã i tuy ã n đ ã thi nh ã chúng ta.

H ã c sinh trao đ ã i bài sau khi thi t ã i k ã thi h ã c sinh gi ã i qu ã c gia c ã p THPT năm 2018 - ã nh: NH ã H ã NG

*** Và đ ã đ ã a m ã c tiêu b ã i đ ã ã ng nhân tài v ã m ã c tiêu đúng thì có nên thay đ ã i v ã c khuy ã n kích h ã c sinh gi ã i b ã ng chính sách tuy ã n th ã ng, ã u tiên xét tuy ã n ĐH nh ã hi ã n nay không?**

- Có chính sách nh ã th ã nên m ã i có tình tr ã ng tuy ã n ch ã n vào đ ã i tuy ã n và luy ã n thi đ ã đo ã t gi ã i

m ̣ t cách không chính xác. Nh ̣ ng năm g ̣ n đây h ̣ c sinh có gi ̣ i trong h ̣ i thi khoa h ̣ c k ̣ thu ̣ t qu ̣ c gia và qu ̣ c t ̣ cũng đ ̣ c ̣ u tiên xét t ̣ n, t ̣ n th ̣ ng. Th ̣ nên cũng có chuy ̣ n h ̣ c sinh đ ̣ ng ký s ̣ n ph ̣ m đ ̣ thi nh ̣ ng nh ̣ v ̣ ng ̣ i khác làm.

Vi ̣ c đ ̣ t ̣ n ĐH ph ̣ i đ ̣ các tr ̣ ng ĐH quy ̣ t đ ̣ nh t ̣ n ch ̣ n theo các tiêu chí phù h ̣ p v ̣ i đ ̣ c thù ngành ngh ̣ . Vì có nh ̣ ng h ̣ c sinh đ ̣ c t ̣ n th ̣ ng nh ̣ ng môn h ̣ c mà h ̣ c sinh đó có năng khi ̣ u có phù h ̣ p v ̣ i lĩnh v ̣ c đào t ̣ o c ̣ a ngành mà các em đó đ ̣ c t ̣ n th ̣ ng đâu. Tôi cho r ̣ ng chính sách này nên b ̣ . H ̣ c sinh có gi ̣ i th ̣ ng có th ̣ có b ̣ ng khen, ch ̣ ng nh ̣ n đ ̣ u h ̣ s ̣ , lý l ̣ ch cho h ̣ c sinh...

* GS B ̣ ch Thành Công (*ch ̣ t ̣ ch H ̣ i đ ̣ ng ch ̣ c danh giáo s ̣ ngành v ̣ t lý*):

Không nên quá ̣ o t ̣ ng v ̣ nh ng t ̣ m huy ch ̣ ng

Nhi ̣ u ng ̣ i lo ̣ ng h ̣ c sinh Vi ̣ t Nam đ ̣ t gi ̣ i cao t ̣ i các k ̣ thi Olympic qu ̣ c t ̣ nh ̣ ng r ̣ i đ ̣ ng dài v ̣ sau l ̣ i không th ̣ y đ ̣ u tích ̣ đ ̣ u. Chúng ta cũng c ̣ n bình t ̣ nh nhìn đ ̣ ng giá tr ̣ c ̣ a các gi ̣ i th ̣ ng t ̣ các cu ̣ c thi ch ̣ n h ̣ c sinh gi ̣ i, thi Olympic qu ̣ c t ̣ này. Thành công là cu ̣ c tr ̣ ng chinh dài h ̣ i, ch ̣ không đ ̣ ng ̣ k ̣ t qu ̣ m ̣ t cu ̣ c thi, m ̣ t cu ̣ c đ ̣ a ng ̣ n h ̣ n.

Xét đ ̣ n cùng, các k ̣ thi này cũng ch ̣ đ ̣ t ra các bài toán đã có l ̣ i gi ̣ i đ ̣ tìm ki ̣ m và l ̣ a ch ̣ n ng ̣ i có kh ̣ năng tìm ra l ̣ i gi ̣ i nhanh nh ̣ t cho bài toán có s ̣ n trong th ̣ i gian nh ̣ t đ ̣ nh. Còn s ̣ thành công t ̣ ng lai l ̣ i đ ̣ a vào s ̣ sáng t ̣ o, s ̣ phát hi ̣ n, tìm t ̣ i cái m ̣ i ch ̣ a ai bi ̣ t, ch ̣ a ai tìm ra. Không ai v ̣ đ ̣ ch ngay t ̣ đ ̣ m xu ̣ t phát nên h ̣ u qu ̣ sai l ̣ m c ̣ a truy ̣ n thông quá gh ̣ m v ̣ các cu ̣ c thi h ̣ c sinh gi ̣ i s ̣ đ ̣ n đ ̣ n nh ̣ ng ̣ o t ̣ ng mà chúng ta c ̣ n s ̣ a ch ̣ a lâu dài.

* Ông ̣ ng T ̣ Ân (*giám đ ̣ c đ ̣ u hành Qu ̣ qu ̣ c gia v ̣ đ ̣ i m ̣ i giáo đ ̣ c ph ̣ thông Vi ̣ t Nam*):

Nhi ã u n ã i m ã c b ã nh th à nh t í ch t r ã m k h a

M ã t t í ch c ã c n ã i b ã t c ã a t r ã ã ng ch u y ê n l à c u ng c ã p th à nh vi ê n đ ã i t u y ã n Vi ã t Nam th à m đ ã c á c k ã thi Olympic khoa h ã c qu ã c t ã . C á c đ ã i t u y ã n đ ã g ã t há i đ ã ã c nhi ã u h u y ch ã ã ng qua c á c k ã thi. Nh ã ng t r ã i qua m ã y ch ã c n ã m, nh ã ng b ã t c ã p c ã a t r ã ã ng ch u y ê n ng à y c à ng th ã y r ã .

T u y n ó i l à đ à o t ã o t o à n đ i ã n, nh ã ng th ã c ch ã t h ã ch u y ê n l à "đ ã y ch u y ê n" v à "h ã c ch u y ê n", ch ã ch u y ê n s â u v à o m ã t m ô n h ã c, đ ã n ch u y ê n. B ã n ch ã t l à t r ã ã ng ch u y ê n b i ã t, l à t ã p t r u ng n g u ã n l ã c đ ã y đ ã n ch u y ê n. B ã i v ã y ch o t ã i n à y, đ ã qu á n ã a th ã k ã t ã n t ã i, v ã n ch ã a c ó m ã t kh á i n i ã m ch í n h x á c v à đ ã y đ ã v ã m ã t ng ã ngh í a ch o kh á i n i ã m: t r ã ã ng ch u y ê n l à g ã ?

Nhi ã u đ ã a ph ã ã ng m ã c b ã nh th à nh t í ch t r ã m k h a. L ã y đ o l ã ã ng ch ã t l ã ã ng h ã ch u y ê n b ã ng nh ã ng t ã m h u y ch ã ã ng, b ã ng s ã l ã ã ng c á c gi ã i h ã c s í n h gi ã i qu ã c g í a. N ã m n à y th à nh t í ch ph ã i c a o h ã n n ã m t r ã ã c, đ ó l à m ã nh l ã nh c ã a l ã nh đ ã o nhi ã u đ ã a ph ã ã ng.

N ã u v ã n d u y t r ã i h ã th ã ng t r ã ã ng ch u y ê n th ã c ã n th i ã t k ã l ã i. T h e o đ ó, vi ã c t ã ch ã c qu á t r ã i n h ã y h ã c ph ã i đ ã i t h e o c á c n g u y ê n l ý c ã b ã n c ã a g í a o đ ã c h i ã n đ ã i. Đ ã y h ã c qu a h o ã t đ ã ng v à qu a t r ã i n g h i ã m. Đ ã y h ã c s í n h c á ch h ã c, c á ch n g h í v à c á ch s ã ng, c á ch l à m n g ã ã i. Ph á t t r ã i n ch o h ã c s í n h c á c n ã ng l ã c t ã h ã c, ph á n đ o á n, h ã p t á c, g í a o t i ã p v à c ô ng n g h ã . ã nh ã ng n ã i t r ã i n đ ã t ã d u y c ã a h ã c s í n h m ã m m ã i s ã ch u y ã n s à ng m ã c c a o h ã n, đ ó l à g í a o đ ã c n ã ng l ã c h o ã c g í a o đ ã c g í á t r ã ch o h ã c s í n h.

V à m ã t đ i ã m n ã a l à c ã n th à y đ ã i l ã i ph ã ã ng th ã c thi ch o h ã ch u y ê n. K h ô ng th ã d u y t r ã i c á ch t ã ch ã c v à n ã i d u ng thi h ã c s í n h gi ã i qu ã c g í a nh ã h i ã n n à y, n ó qu á đ i s â u v à o h ã c t h u ã t. C ó th ã t i ã p t ã c th à m g í a c á c k ã thi Olympic khoa h ã c qu ã c t ã . T u y n h i ê n nh ã m v ã n à y n ê n g í a o ch o s ã í t c á c t r ã ã ng Đ H th ã c h i ã n, ch ã ng h ã n nh ã T r ã ã ng THPT ch u y ê n Đ H Khoa h ã c t ã n h i ê n Hà N ã i, T r ã ã ng THPT N ã ng k h i ã u Đ H Q G T P. H C M, T r ã ã ng THPT ch u y ê n Đ H S ã ph ã m Hà N ã i. Đ â y l à c á c đ ã a ch ã c ó r ã t nh ã u t i ã m n ã ng v à th ã c t i ã n đ ã đ ã y h ã c ch u y ê n s â u m ã t m ô n, t h e o h ã ã ng h à n l ã m. Q u à n đ i ã m n à y ph ã h ã p v ã i nh ã u n ã ã c.

V n không ph i o t gi i...

T i Singapore hay Malaysia, h c sinh đ c đ u t nhi u đ r n luy n th m nh ho c s thích m t lĩnh v c nh t đ nh. Nh ng h phát tri n theo mô hình "câu l c b ", n i h c sinh có không gian đ sinh ho t, h c t p, nghiên c u sâu h n v môn h c. Vì v y công th c đào t o này giúp h c sinh phát huy kh năng tìm tòi, làm vi c nhóm và t th chinh ph c, ch không ph i đ c luy n đ m gi i.

Câu chuy n t ng t di n ra Nga, n i các đ i nhóm l a h c sinh có "truy n th ng" giành gi i cao t i các cu c thi công ngh , l p trình, th ng đ c h tr nghiên c u và h c t p ch không ph i luy n gi i đáp nh ng câu h i có s n.

Noel, m t nhà báo t i Malaysia ng h các cu c thi qu c t , nói v i Tu i Tr : "T i Malaysia không có các l p h c đ c bi t (đ d thi), nh ng có các câu l c b nh câu l c b toán h c. Các câu l c b này là nh ng nhóm s đ i di n cho các tr ng tham gia đ thi.

Các h c sinh nên tham gia đ thi vì đ u đó giúp h xây đ ng cá tính, giúp h c sinh m r ng ki n th c. V n đ không ph i là giành gi i, mà là s chu n b cho h c sinh m t tâm th mu n v n lên đ t thành tích h u hình".

Th ng cao nh t b ng 50I n m c l ng c s

- H c sinh đ t 2 huy ch ng vàng th gi i trong k thi Olympic các môn h c, nghiên c u khoa h c k thu t hay k thi tay ngh s đ c t ng Huân ch ng Lao đ ng h ng nh t.

- H c sinh, sinh viên đ t huy ch ng vàng th gi i s đ c t ng Huân ch ng Lao đ ng h ng nhì. H c sinh, sinh viên đ t huy ch ng vàng châu Á ho c huy ch ng b c th gi i đ c t ng Huân ch ng Lao đ ng h ng ba.

- H c sinh, sinh viên đ t huy ch ng vàng Đông Nam Á ho c huy ch ng b c châu Á ho c

huy ch ã ng ã ng th ã gi ã i ã c t ã ng b ã ng khen Th ã t ã ng Ch ã nh ph ã .

B ê n c ã nh ã ó, m ã c khen th ã ng h ã c sinh, sinh vi ê n ã t gi ã i th ã gi ã i nh ã sau: huy ch ã ng v à ng
b ã ng 50 l ã n m ã c l ã ng c ã s ã ; huy ch ã ng b ã c: 33 l ã n m ã c l ã ng c ã s ã ; huy ch ã ng ã ng: 22
l ã n m ã c l ã ng c ã s ã ; khuy ã n kh ã ch: 12 l ã n m ã c l ã ng c ã s ã .

Đ ã i v ã i h ã c sinh, sinh vi ê n ã t gi ã i ch â u Á, m ã c t ã n th ã ng nh ã sau: huy ch ã ng v à ng: 33 l ã n
m ã c l ã ng c ã s ã ; huy ch ã ng b ã c: 22 l ã n m ã c l ã ng c ã s ã ; huy ch ã ng ã ng: 12 l ã n m ã c l ã ng
c ã s ã ; khuy ã n kh ã ch: 7 l ã n m ã c l ã ng c ã s ã .

(Theo ã th ã ng ã nh v ã ch ã khen th ã ng ã i v ã i h ã c sinh, sinh vi ê n ã t gi ã i
trong c á c k ã thi qu ã gia, qu ã t).

V ã NH HÀ - NG ã C HÀ - M ã NH Đ ã C